

WÜLZÜGÜN KOM PU CHE GEALU

Tüfachi Antü Wiñokintugekey Wüne Kewün Wallontu Mapu Mew

Ti mari tripantu mew, elkunugelü ti antü wiñokintugekemu wüne kewün Wallontu mapu mew, ti füttra trawün zewmalu Unesco mew Nofiembre küyen, 1999 tripantu, Wallmapuwen wülzuguy kom pu che gealu tufachi zugu:

Kiñe: Fillke epu mari kiñe konchi febrero küyen wiñokintugekey wüne kewün Wallontu mapu mew, ti antü elkünulü ti pu fillke trokiñ che mulelu ti wallontu mapu mew, tukulpayal ka faliltugeal itrofillke kewün ka itrofillke ke az mulelu wallontu mapu mew. Wallmapuwen faliltuy tufachi zugu taiñ lonkontukuyal chumlen ti pu itrofillke kewün, welu taiñ zoy lonkontukuyal ka faliltuyal ti pu kewün epe ñamletulu.

Epu: Tufachi antü Wallmapuwen rüf künüy tañi zugu newentutuyal ka zugugetuyal ti Mapuzugun, ti kewün zugugekelu Wallmapu mew ka eluketew taiñ Mapuche az. Ti pu rüf zugu feypiley taiñ wülzugun kiñe rakizuam mew, ti epu troy mulelu nüwlemu taiñ Rakizuam (“Wallmapu kiñe az nialu”), epu wirin nielu ti Rakizuam chumgechi kuzawal Wallmapuwen.

Küla: Faliltun ti antü wiñokintugekemu wüne kewün Wallontu mapu mew, kümeafuy nieyal kiñe antü inkayial taiñ mapuzugun, kiñe antü faliltugeal ka poyegetual ti mapuzugun taiñ Wallmapu mew. Kümeafuy taiñ mapuche gen nieyal antü taiñ faliltuwal. Femgechi newentutuaiñ taiñ mapuche az ka faliltutuaiñ Wallmapu tañi weichan ke zugu.

Meli: Chumgechi feypipeyiñ, Wallmapuwen wülzuguy kom pu che gealu zugugetuyal Mapuzugun taiñ trokiñ mew. Fey fachantu ka ti pu antü küpalelu re Mapuzugun mew nütramkatuayiñ taiñ trokiñ mew ka kom pu che mulelu Wallmapu mew. Fey chumgechilen taiñ kewün zugu, fey mew ñochikechi amuleay taiñ pu che mew, ka femgechi amuleay taiñ az amulzugun www.wallmapuwen.cl).

WALLMAPUWEN

Temuko, Wallmapu, febrero küyen 23, 2009